

« ΝΕΦΕΛΕΣ »

του Αριστοφάνη

ΚΥΡΙΑΚΗ
26
ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ

Μετάφραση: Κ.Χ. Μύρης (Κώστας Γεωργουσόπουλος)
 Σκηνοθεσία: Θύμιος Καρακατσάνης
 Σκηνικά - Κοστούμια: Γιάννης Π. Μετζικώφ
 Μουσική: Γιώργος Τσαγκάρης
 Χορογραφία: Ισιδωρος Σιδέρης
 Φωτισμοί: Λευτέρης Παυλόπουλος
 Μουσική Διδασκαλία: Νένη Ζάππα
 Κατασκευή Γλυπτού: Πέτρος Βρυώνης
 Ζωγραφική Σκηνικού: Στράτος Σαραντιδής
 Βοηθός Σκηνοθέτη: Δέσποινα Δρεπανιά
 Βοηθός Σκηνογράφου: Κατερίνα Καρακατσάνη
 Βοηθός Χορογράφου: Έλενα Γεροδήμου

ΔΙΑΝΟΜΗ

Στρεψιάδης: Θύμιος Καρακατσάνης
 Ξανθίας (δούλος Στρεψιάδη): Λευτέρης Λουκαδής
 Φειδιππίδης: Αλεξάνδρα Καρακατσάνη
 Α' Μαθητής Σωκράτη: Δημήτρης Καραμπέτσος
 Β' Μαθητής Σωκράτη: Βασίλης Ρίσβας
 Σωκράτης: Βασίλης Κολοβός
 Κορυφαίος Παράβασης: Δημήτρης Καραμπέτσος
 Αριστοφάνης: Βασίλης Ρίσβας
 Δίκαιος Λόγος: Γιώργος Μούτσιος
 Άδικος λόγος: Τάκης Παπαματθαίου
 Πασίας (Δανειστής): Λευτέρης Λουκαδής
 Μάρτυρας: Χάρης Αρώνης
 Αμυνίας (Δανειστής): Δημήτρης Καραμπέτσος

Κορυφαίοι: Έλενα Γεροδήμου, Πάκη Βλουτή,
 Μάρθα Παπαδοπούλου, Δημήτρης Καραμπέτσος,
 Βασίλης Ρίσβας

Χορός (με αλφαβητική σειρά):

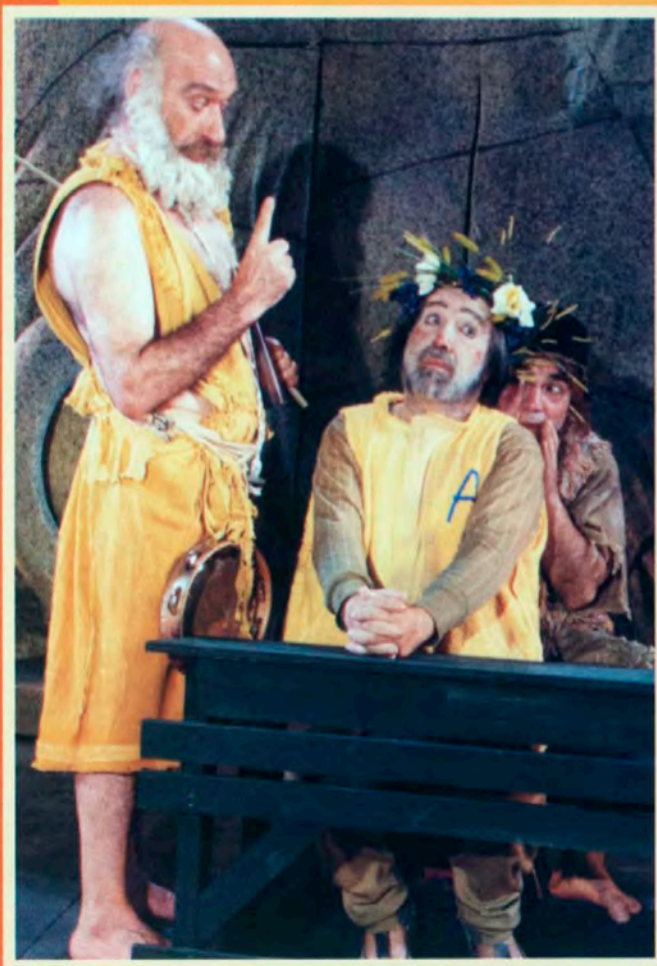
Χάρης Αρώνης, Θωμάς Βελισσάρης,
 Δημήτρης Γιαννακόπουλος, Μαρία Γιαννοπούλου,
 Μαρκέλα Δουζενάκη, Μαργαρίτα Ζαχαρίου,
 Ματίνα Καρτσιούνα, Ανδρέας Κωνσταντινίδης,
 Κωνσταντίνος Μυλώνης, Νικολίνα Μουαίμη,
 Νίκος Ορτεντζάτος

Μαθητές Σωκράτη: Θωμάς Βελισσάρης,
 Μαρία Γιαννοπούλου, Μαρκέλα Δουζενάκη,
 Κωνσταντίνος Μυλώνης

Οπαδοί Δικαίου & Άδικου Λόγου: Χορός
 Παραγωγή: ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ

« ΝΕΦΕΛΕΣ »

« ΝΕΦΕΛΕΣ »

Ο ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ ΚΑΙ Ο "ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ"

(Ο Ποιητής και το θεατρικό μας σχήμα)

Κάθε εποχή και κάθε κοινωνία έχει το δικό της τρόπο να προσεγγίζει τον Αριστοφάνη. Ωστόσο, μόνο η "προς Διόνυσον" ερμηνεία αποκαλύπτει τους βαθύτερους εσωτερικούς δεσμούς του χθες με το σήμερα. Τα υπόλοιπα είναι δουλειά του θεατή και της μαγικής δύναμης του θεάτρου, που δε χρειάζεται αναφορές σε πρόσωπα και γεγονότα του καιρού μας, για να πετύχει το ρόλο του.

Αυτή ακριβώς η ελευθερία του θεατή είναι η βάση της θεατρικής πρωτοβουλίας μας, για μια νέα ανάγνωση του Αριστοφάνη, όπως πιστεύουμε ότι πρέπει να πράττει κάθε γενιά.

Απευθυνόμαστε στο ελληνικό αλλά και στο παγκόσμιο κοινό, αφού η ελληνικής ιθαγένειας ερμηνευτική πρότασή μας διαθέτει εξ ορισμού οικουμενικό χαρακτήρα.

Το ότι επιλέξαμε τις "Νεφέλες" δεν είναι καθόλου τυχαίο. Ο Αριστοφάνης, έχοντας βιώσει με βαθιά οδύνη την παρακμή της Αθηναϊκής Δημοκρατίας, τον πόλεμο, τη φτώχεια, την αθλιότητα, σε αυτό το έργο του ενοχοποιεί την πνευματική ηγεσία του καιρού του σαν συνεργό για την ηθική και πνευματική έκπτωση και σατιρίζει αμείλικτα τις νέες ιδέες και τα νέα εκπαιδευτικά συστήματα που έχουν εισάγει ο Σωκράτης και οι σοφιστές.

Οι "ΝΕΦΕΛΕΣ" λοιπόν είναι γεννήματα του εγκεφάλου της μοντέρνας διανόησης, που ευαγγελίζεται μια νέα τάξη πραγμάτων και παρουσιάζονται σαν οντότητες γοητευτικές και αποκρουστικές μαζί που αμφισβητούν την παραδεδομένη γνώση και τις ισχύουσες κλίμακες ηθικών και κοινωνικών αξιών.

Η αγωνία του Αριστοφάνη μοιάζει πολύ με τη δική μας αγωνία, με τη διαφορά ότι τώρα η "εκπαίδευση" και η χειραγώγηση του ανθρώπου είναι μαζική, ηλεκτρονική, καλωδιακή και διαδικτυωμένη. Η πολιτιστική ισοπέδωση, η παγκοσμιοποίηση που οδηγεί στην εξαθλίωση και στο χυδαίο καταναλωτισμό, το έλλειμμα επικοινωνίας, οι πληροφορίες που φτάνουν φιλτραρισμένες ως εμάς και κάθε λογής μηνύματα που διαβρώνουν συνειδήσεις είναι μερικές από τις νεφέλες που δυναστεύουν σήμερα τη ζωή μας. Το αν θα καταφέρουμε να τις νικήσουμε είναι ένα ανοιχτό στοίχημα.

Ο Αριστοφάνης με τον τρόπο που θίγει τα ζητήματα της εποχής του, την υπερβαίνει και έτσι ο λόγος του αποκτά διαχρονική ισχύ, γίνεται οικείος. Ο λυρισμός του μας απογειώνει, ο σουρεαλισμός του πάλι, μέσα από τη μεγέθυνση που προσδίδει η σάτιρα, αποκαλύπτει σε βάθος το κρυμμένο νόημα και την αλήθεια των πραγμάτων.

Αυτά είναι τα στοιχεία που θέλουμε κι εμείς να προβάλλουμε μέσα από αυτή την παράσταση, με όπλο μας το γέλιο και την ψυχική ευφορία. Ένα γέλιο όμως που προοδευτικά μετασχηματίζεται, γίνεται κόμπος από δάκρυ, προβληματισμός, σκέψη, αγρύπνια ψυχής και αντίσταση.

Θύμιος Καρακατσάνης
Κώστας Πολιτόπουλος

Τ ο θ έ μ α τ ο υ έ ρ γ ο υ :

Ένας γέρος Αθηναίος χωριάτης, με το εκφραστικό όνομα Στρεψιάδης -αυτός που του αρέσουν οι στρεψοδικίες- κατά τη διάρκεια του Πελοποννησιακού Πολέμου και από το φόβο των σπαρτιατικών επιδρομών στην Αττική, έχει αναγκαστεί να αφήσει και αυτός το χτήμα του και να κλειστεί μέσα στην Αθήνα.

Παντρεμένος από παλιά με μια αριστοκράτισσα, έχει ένα γιο, τον Φειδιππίδη, που τον έχει καταχρεώσει με τις σπατάλες του στις ιπποδρομίες και με τα άλλα του έξοδα.

Ο Στρεψιάδης λοιπόν, στριμωγμένος καθώς είναι από τους δανειστές του, εκέφτεται να στείλει τον Φειδιππίδη στο φροντιστήριο του Σωκράτη - η λέξη "φροντιστήριο" που για πρώτη φορά την πλάθει εδώ ο Αριστοφάνης έχει μια έντονα κωμική χροιά, κάτι σαν να λέγαμε εμείς σήμερα: εκευσεργαστήρι! Εκεί διδάσκουν, πιστεύει ο γέρος, ανάμεσα στα άλλα και την τέχνη να νικάς στα δικαστήρια, όσο άδικο και να έχεις.

Ο Φειδιππίδης όμως αρνείται να πάει, γιατί δεν έχει φυσικά καμία όρεξη να ξεβολευτεί και να καταντήσει κιτρινιάρης σαν τους μαθητές του φιλοσόφου.

Και όταν ο γέρος αναγκάζεται να πάει ο ίδιος σε αυτό το φροντιστήριο, για να σπουδάσει τον άδικο λόγο, ο Σωκράτης τον διώχνει κακήν κακώς, αφού με το χοντρομυαλό του είναι ανεπίδεκτος μαθήσεως.

Με τα πολλά καταφέρνει ο γέρος τον Φειδιππίδη να πάει μαθητής στη σχολή του Σωκράτη. Ο νεαρός παίρνει το πρώτο του μάθημα από τον ίδιο τον Άδικο Λόγο που αγωνίζεται με τον Δίκαιο και τον νικάει. Μετά, μπαίνει στο φροντιστήριο για να τελειοποιήσει τη μόρφωσή του.

Σε λίγο ξαναβγαίνει πάνσοφος, ανακοινώνοντας στον πατέρα του ότι είναι πανεύκολο να του υποδείξει πώς θα ξεφύγει από τα νύχια των δανειστών του.

Αλλά πάνω στο γλέντι που στήνει ο γεμάτος ενθουσιασμό γέρος, τσακώνεται με το γιο του για το ποιος ποιητής είναι καλύτερος, ο Σιμωνίδης, ο Αιχκύλος ή ο Ευριπίδης. Και σαν να μη φτάνει αυτό, ο Φειδιππίδης τον ξυλοκοπάει κι από πάνω και ύστερα με επιχειρήματα του αποδεικνύει πως τα παιδιά έχουν υποχρέωση και δικαίωμα να δέρνουν τους γονείς τους!

Εξαγριωμένος πια ο Στρεψιάδης βάζει φωτιά στο φροντιστήριο, παίρνοντας έτσι εκδίκηση από τους δασκάλους μιας τέτοιας ανήλικης σοφίας...

Ν Ε Φ Ε Λ Ε Σ

